

Husitská teologická fakulta UK

Posudek oponenta bakalářské práce

BLAŽKOVÁ Michaela :

Vyčleňování a šikana z pohledu učitelů

Téma bakalářské práce studentka vhodně zvolila s ohledem na aktuální situaci v našem školství. Obvykle je ale tato problematika řešena především z pohledu žáků či studentů a reálné výpovědi učitelů jsou zastoupeny v publikacích a výzkumech podstatně méně.

Teoretickou část zpracovala autorka předkládané bakalářské práce přehledně a přes stručnost - danou i rozsahem této práce - neopomíjí žádný podstatný úhel pohledu.

V této části práce hojně odkazuje na autory a odbornou literaturu. Pozitivně hodnotím i autorčiny komentáře, ilustrativní příklady, nebojí se vyjádřit i vlastní názory a uvádí i kritické postřehy. Na poznatky jednotlivých autorů nejen odkazuje, ale také je srovnává.

Bohužel se ale v odkazech nevyvarovala chybovosti – především v rozdílných datacích v textu a v seznamu literatury (např. opakovaně Martínek,2005 a v seznamu literatury 2015, Kolář,2001 a v seznamu literatury jsou jiná data jeho publikací, Jansen 2014 a v seznamu literatury 2012).Také v seznamu chybí autorkou práce odkazovaná literatura (např. Kollerová,2016...). Občasné citace „z druhé ruky“ našich, snadno dohledatelných , autorů, jsou zbytečné a lépe je uvádět přímé zdroje. Není zřetelné z jakého důvodu autorka opakuje (uvádí dvakrát téměř totožně) Kolářovo dělení agrese a šikany do osmi různých variant ?

V části praktické zpracovává velmi zevrubně rozhovory s osmi respondentkami a s ohledem na malý vzorek považují označení – výzkum - za poněkud nadnesené. V této části práce cílí především na percepci vyčleňování dětí učitelkami.

Tematickou analýzu množství získaných dat uspořádává studentka do dílčích skupin.

Vychází z přímých rozhovorů s učitelkami a přejímá i jejich vyjadřování. Z tohoto úhlu pohledu zmiňuje opakovaně „zlobivé děti“, dokonce, že „zlobivost... ruší výuku...rozhoduje o vyčlenění dotyčného z třídního kolektivu...“ (str.50) – co tím ale vlastně míní? A co to je „zlobivost“ z pohledu dětí a z pohledu učitelů? Navíc „zlobivost“, která vede k vyčleňování dětí ?

Dále je méně srozumitelné, na základě čeho vysuzuje, že „nezvládání komunikace je důsledkem špatné výchovy“(str.58) -když v uváděných výrocih toto učitelky neříkají ?

Na téže straně píše, že „ u vyčleněných dětí existuje i nadměrná tendence komunikovat s učitelem“ – čím by takové chování mohlo být ještě ovlivněno?

Zvažuje autorka, že na dítě a jeho projevy (včetně odstupu od kolektivu) působí i jiné socializační vlivy a zkušenosti než rodina? Neuvádí je - které to jsou ?

Ohledně výchovného přístupu učitelů zmiňuje funkčnost trestů, bohužel nezmiňuje možnou účinnost odměn, pozitivní stimulace - což je ale pro naše prostředí stále příznačné.

V souhrnu svých poznatků a diskuzi velmi vhodně navrhuje i možné postupy práce učitele.

Práce je čtivá, škoda, že s postupujícím textem se množí chyby z nepozornosti (drobné překlepy, chybějící slova ve větách) a v ilustračním přepisu rozhovoru jsou, žel, i hrubé gramatické chyby.

Autorka v práci prokazuje svoji schopnost práce s odbornou literaturou, dobrou orientaci ve zvolené problematice i schopnost širšího zvažování nad tématem.

Předkládanou bakalářskou práci hodnotím stupněm - velmi dobře –až – výborně - podle relevantní obhajoby.

27.7.2019

PhDr. Jana Procházková